

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola Mělník, Jaroslava Seiferta 179

Jaroslava Seiferta 179, 276 01 Mělník

Identifikátor školy: 600 047 882

Termín konání inspekce: 22. – 26. listopad 2004

Čj.:	b3-1349/04-1093
Signatura:	kc3ny110

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola Mělník, Jaroslava Seiferta 179 (dále ZvŠ, škola) sdružuje zvláštní školu, pomocnou školu, přípravnou třídu pro děti se sociálním znevýhodněním (dále přípravná třída) a školní družinu. Jejím zřizovatelem je Město Mělník. Spádovou oblast ZvŠ tvoří město Mělník a širší okolí, z okolních obcí dojíždí více jak 60 % žáků. Škola má tři pracoviště, která sídlí na adresách Seifertova ul. čp. 179, Cukrovarská ul. čp. 2068 a Sportovní ul. čp. 2940.

Ve školním roce 2004/2005 má celkem třináct tříd, z toho deset tříd zvláštní školy, jednu třídu pomocné školy, jednu třídu, v níž jsou zařazeni žáci zvláštní školy i pomocné školy, a jednu přípravnou třídu. Školní družina má jedno oddělení.

Žáci z hlavní budovy v Seifertově ul. se stravují v nedaleké školní jídelně, která je samostatným právním subjektem. Žákům a dětem na pracovištích v Cukrovarské ul. a Sportovní ul. jsou obědy dováženy.

V rámci doplňkové činnosti školy je zřízen Stacionář pro zdravotně postiženou mládež a dospělé.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- hodnocení personálních podmínek v přípravné třídě, v pomocné škole a ve zvláštní škole
- hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání v přípravné třídě, v pomocné škole a ve zvláštní škole v předmětech český jazyk, pracovní vyučování a skupině přírodovědných předmětů (matematika, přírodověda, přírodopis, fyzika a zeměpis)
- hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v přípravné třídě, v pomocné škole a ve zvláštní škole v předmětech český jazyk, pracovní vyučování a skupině přírodovědných předmětů (matematika, přírodověda, přírodopis, fyzika a zeměpis)
- tematicky zaměřená inspekce „Přípravné třídy pro děti se sociálním znevýhodněním“

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve škole působí celkem 18 učitelů včetně ředitelky školy. Učitelka v přípravné třídě je absolventkou střední školy nepedagogického směru. Ze zbývajících 17 učitelů jich osm splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku ve speciální škole, čtyři jsou kvalifikovaní pro výuku v základní škole (studium speciální pedagogiky neabsolvovali) a ostatních pět má středoškolské vzdělání. Výchovný poradce podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje. Věková struktura pedagogického sboru není příznivá, třetina jeho členů má již třiceti a víceletou praxi. Počet kvalifikovaných učitelů v pedagogickém sboru se v posledních letech, v souvislosti s jejich odchodem do důchodu, snižuje. Ve škole působí čtyři asistentky učitele, celkem na 3,37 pracovního úvazku. Všechny asistentky zajišťují spolupráci s romskou komunitou a rodiči žáků, sledují školní docházku dětí romského etnika, dvě z nich kromě uvedených činností ještě připravují svačiny a zajišťují výdej obědů a úklid školy. Pouze jediná asistentka (v přípravné třídě) ale měla pracovní náplň stanovenou přímou výchovnou prací ve smyslu metodického pokynu MŠMT ke zřizování přípravných tříd pro děti se sociálním znevýhodněním a k ustanovení funkce vychovatele-asistenta učitele. Tento nedostatek ve stanovení povinností asistentek ovlivňoval negativně ve dvou třídách průběh výuky.

Při přidělování skladby úvazků ředitelka přihlíží zejména k zájmu učitelů o práci s určitou věkovou skupinou. Využívá i poměrně četného zastoupení mužů v pedagogickém sboru,

kterým přiděluje výuku skupiny chlapců v předmětech, ve kterých výchovně-vzdělávací proces probíhá nekoedukovaně (pracovní vyučování a tělesná výchova).

Činnost školy se řídí *Organizačním řádem školy*. Povinnosti pracovníků podle jejich funkčního zařazení jsou vymezeny v dokumentu *Režim školy* a dále konkretizovány v jejich pracovních náplních. Kompetence v oblasti řízení školy jsou rozděleny mezi ředitelku školy a jejího zástupce, který je zodpovědný za vedení odloučených pracovišť.

Informační systém tvoří měsíční plány, které jsou k dispozici na každém pracovišti, osobní jednání a písemné vzkazy určené jednotlivcům, k informování pedagogů o organizačních záležitostech jsou využívány operativně svolávané provozní porady. Prospěch a chování žáků a výsledky kontrolní činnosti projednává pedagogická rada. Informační systém je většinou funkční, nedostatky byly zjištěny ve vztahu k učitelce přípravné třídy ohledně vzdělávacího programu této třídy a v informování o vzájemné spolupráci mezi učitelkami a asistentkami učitelek.

Kontrolní činnost ředitelky i jejího zástupce je dle plánů kontrol a záznamů, které jsou z nich pořizovány, zaměřená na všechny oblasti činnosti školy. Průběh vzdělávání sleduje na všech pracovištích ředitelka školy. Kontrola je převážně účinná. Dílčí nedostatky byly shledány v průkaznosti záznamů o průběhu vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a pracovní vyučování. Z rozdílné kvality hodin sledovaných při inspekci je zřejmé, že formativní vliv hospitační činnosti ředitelky a následně přijímaných opatření není vůči jednotlivým učitelům stejný.

Ve škole působí, ve vztahu ke sledovaným předmětům, několik metodických sdružení a předmětových komisí (např. metodické sdružení pro pomocnou školu, metodické sdružení pro první stupeň zvláštní školy, předmětová komise pro pracovní vyučování chlapců, předmětová komise pro pracovní vyučování dívek, předmětová komise matematiky, předmětová komise přírodopisu). Ustanovení metodických orgánů pro jednotlivé předměty je zčásti formální, neboť jednání několika předmětových komisí či metodických sdružení probíhají společně. Pouze zápisy z těchto jednání jednotlivé komise či sdružení pořizují zvlášť. Metodické orgány projednávají zejména návrhy na doplňování a inovaci pomůcek, sjednocování klasifikace žáků a písemných prací v paralelních třídách a organizaci soutěží. Skutečnost, že jen výjimečně věnují pozornost problematice metodiky výuky, se ve sledovaných hodinách projevila téměř výhradním uplatňováním tradičního pojetí vyučovacího procesu. Kooperativní techniky a činnostní učení vyučující využívali jen ojediněle. Systém pomoci začínajícím učitelům je vypracován, aktuálně ale ve škole žádný nový učitel nepůsobí. Odborný růst pedagogických pracovníků je součástí *Celoročního plánu - školní rok 2004/2005*. Další vzdělávání za období posledních tří let bylo orientováno zejména na pracovní a výtvarné techniky, znalost práce na PC, metody práce s mentálně postiženými žáky a oblast primární prevence sociálně-patologických jevů.

Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako průměrné.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Přípravná třída

Přípravná třída využívá vlastní prostornou učebnu a cvičebnu na pracovišti ve Sportovní ulici. Učebna je vybavena nábytkem, který většinou odpovídá potřebám dětí, nevhodné je pouze nerozlišení velikosti stolků a židliček s ohledem na věkovou škálu dětí. Děti mají zázemí pro individuální i skupinové aktivity, pohybové činnosti i relaxaci. Vybavení třídy pomůckami je podnětné (dětská literatura, pomůcky pro rozvoj zrakového vnímání a jemné motoriky, hry, stavebnice, koutky pro námětové hry). K dispozici je rovněž dobře vybavená školní zahrada.

Zvláštní škola a pomocná škola

Český jazyk a přírodovědné předměty jsou na všech pracovištích vyučovány v kmenových třídách, které většinou působí příjemným estetickým dojmem. Rovněž výuka žáků pomocné školy probíhá v kmenových učebnách. Na pracovišti v Seifertově ulici jsou všechny třídy vybaveny novým žákovským nábytkem a většinou i novými tabulemi, na zbývajících dvou pracovištích je nábytek převážně starší, ale udržovaný. Učebny v hlavní budově jsou sice menší, ale pro výuku sledovaných předmětů podnětné. Možnost pohybu žáků při výuce i o přestávkách v nich je ale omezená. Třídy na odloučených pracovištích jsou naopak prostorné. Pomůckový fond umožňuje bez problémů plnit učební osnovy sledovaných předmětů, ve vybavení pomocné školy chybí dostatečně pestrý fond pomůcek pro smyslovou výchovu.

Výuka pracovního vyučování žáků zvláštní i pomocné školy probíhá v kmenových učebnách, ve standardně vybavených cvičných kuchyních a dílnách (kuchyně a dílny jsou na pracovištích v Seifertově a Cukrovarské ulici). Jedna dílna a jedna cvičná kuchyně jsou ale malé. V hlavní budově je také odborná učebna pracovního vyučování dívek a místnost s keramickou pecí, vlastní keramické práce se vyučují ve třídách a dílnách. Pro výuku pěstitelských prací mají žáci k dispozici vyhrazené části školních pozemků.

Velmi dobré je vybavení počítači. Na dvou pracovištích jsou počítačové učebny s výukovými programy zejména pro základní školy, ze kterých učitelé vybírají ty, které jsou pro žáky zvláštní školy vhodné. K dispozici jsou i výukové programy pro žáky pomocné školy. Na třetím pracovišti je jen jeden počítač pro potřeby učitelek. Velmi kvalitní zázemí má škola z hlediska vybavení audiovizuální technikou. Pro sledování video-výukových programů je v hlavní budově vyčleněna samostatná místnost. Na rozdíl od počítačů byla audiovizuální technika během inspekce využívána jen ojediněle. Škola má dostatek učebnic i pracovních sešitů.

Celoroční plán - školní rok 2004/2005 obsahuje (mimo jiné) i cíle v oblasti modernizace a efektivního využívání materiálně-technického zabezpečení. Škola materiální vybavení doplňuje a inovuje nejen z finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu, ale prostředky získává také z projektů PHARE. Využívání pomůcek ředitelka sleduje při hospitacích. Z inspekčních zjištění vyplývá, že je tato kontrola převážně účinná.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Ve zvláštní škole se vyučuje podle *Vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22 980/97-22* aktualizovaného dle *Metodického pokynu MŠMT k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu od školního roku 2004/2005 čj. 21 264/2004-22*. Výuka v pomocné škole probíhá podle *Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22*, rovněž aktualizovaného podle výše uvedeného pokynu. V případě speciálních vzdělávacích potřeb žáků jsou vypracovávány individuální vzdělávací plány, v tomto školním roce pro tři žáky zvláštní školy a jednoho žáka pomocné školy. Vzdělávací nabídka je rozšířena o zájmové kroužky, např. keramický kroužek, sportovní hry, anglický jazyk a práce na počítači. Kontrolou rozvrhů hodin všech tříd zvláštní školy i pomocné školy pro školní rok 2004/2005 a zápisů v třídních knihách za školní roky 2003/2004 a 2004/2005 bylo zjištěno, že škola učební dokumenty (učební plány a učební osnovy sledovaných předmětů) dodržuje. Kontrola prováděná ředitelkou a jejím zástupcem v této oblasti je tedy účinná.

V přípravné třídě se vzdělávací proces řídí tematickými plány vycházejícími z metodických materiálů pro předškolní vzdělávání. Jejich obsah v podstatě koresponduje s obsahem vzdělávacího programu *Přípravná třída pro děti se sociokulturně znevýhodněného prostředí* doporučeného MŠMT (tento vzdělávací program neměla učitelka přípravné třídy k dispozici). Cíle uvedené v tematických plánech nebyly diferencovány ve vztahu k věku dětí.

Řád školy s názvem *Zvláštní škola Mělník Školní řád* obsahuje všechny údaje stanovené právním předpisem, vypracovány jsou i funkční řády odborných pracoven. Organizace výuky z hlediska počtu hodin v jednom dni, počtu hodin v jednom sledu, délky přestávek a minimálního možného počtu žáků ve třídě či skupině odpovídá právnímu předpisu. V průběhu vzdělávacího procesu se negativně projevuje skutečnost, že jen jedna asistentka učitele se podílí na přímé výchovné činnosti. Věková skladba dětí v přípravné třídě neodpovídá *Metodickému pokynu ke zřízení přípravných tříd pro děti ze sociálním znevýhodněním a ustanovení funkce vychovatele – asistenta učitele čj. 25 484/2000-22*, podle kterého by do ní měly být přijímány děti, kterým byl odložen začátek povinné školní docházky, výjimečně děti pětileté. V tomto školním roce z celkového počtu 11 dětí byl jen dvěma odložen začátek povinné školní docházky, pět dětí je pětiletých a čtyři jsou mladší pěti let. Důvodem pro nedodržování zmiňovaného pokynu je zachování této třídy.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce ve zvláštní škole

V průběhu inspekce bylo hospitováno, vyjma jedné, u všech vyučujících českého jazyka. Pět z nich splňovalo podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, dva byli kvalifikovaní pro výuku v základní škole, zbývající dva měli středoškolské vzdělání. V kvalitě výuky nebyly vzhledem ke splnění či nesplnění těchto podmínek rozdíly.

Bezprostřední příprava na výuku byla z hlediska návaznosti na předcházející učivo velmi dobrá. Dlouhodobé plánování učiva je realizováno prostřednictvím tematických plánů, jejichž obsah souhlasí s učebními osnovami.

Učebny byly pro výuku podnětné. Většina vyučujících však využívala pouze připravené zápisy na tabuli, žáci pracovali převážně s učebnicí a sešitem. Ve třech hodinách učitelky k výuce využily vhodné pracovní listy a kartičky se slovy, ve dvou hodinách byla zařazena audiovizuální technika.

Organizování učebních činností bylo nejslabším článkem vyučovacího procesu. Převažovala klasická frontální forma výuky bez zařazení relaxačních prvků. Ani v jedné hodině nebyla zařazena práce ve skupinách, žáci nebyli vedeni ke kooperaci. Pětina hodin měla dobře promyšlenou organizaci, vyučovací čas byl efektivně využit, s účelným zařazením činností. Téměř ve všech hodinách při samostatné práci žáků se učitelé individuálně věnovali těm, kteří zadaný úkol samostatně nezvládali.

Žáci většinou pracovali aktivně a se zájmem. Jejich pozitivní přístup k činnostem posilovalo vhodné zařazování mezipředmětových vztahů, průběžné a většinou příznivé hodnocení a povzbuzování ke splnění úkolů.

Většina vyučujících důsledně od žáků vyžadovala odpovědi celou větou a spisovně vyjadřování, další dva vedli žáky i k samostatnému souvislému vyjadřování. V jednom případě vyučující kladl žákům otázky nevhodným způsobem, žáci na ně mohli odpovídat pouze jednoslovně.

Hodnocení výkonu žáků v hodinách bylo vesměs pozitivní, s převahou slovního. Pouze v polovině hodin bylo zařazeno závěrečné hodnocení výuky. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo uplatněno ani v jedné ze sledovaných hodin. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že rodiče jsou o klasifikaci svých dětí průběžně a konkrétně informováni.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce jsou hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v pracovním vyučování ve zvláštní škole

Hospitováno bylo u všech deseti vyučujících pracovního vyučování. Šest z nich splňovalo podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, dva jsou odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku základní školy. Další dva vyučující jsou nekvalifikovaní. Chybějící kvalifikovanost zmiňovaných učitelů však neměla negativní vliv na průběh výuky.

Výuka mladších žáků probíhala především v kmenových třídách, zatímco výuka žáků vyšších ročníků zejména v dílnách. Bezprostřední příprava vyučujících na hodiny byla po stránce plánování organizace jednotlivých činností a materiálního zabezpečení práce žáků většinou pečlivá. Zhruba v polovině hodin vyučující ale neměli na ukázkou finální výrobek. Zásadním negativem v případě dvou vyučujících bylo nerozlišování náročnosti úkolů ve třídách se dvěma ročníky. Tento nedostatek byl zjištěn i v jejich tematických plánech učiva.

Výuka měla činnostní charakter, struktura hodin umožňovala většinou efektivně využít vyučovací čas. Pouze ve dvou případech v posledních hodinách tříhodinových bloků nebyli žáci zaměstnáni, resp. v nečinnosti očekávali konec výuky. Organizační pokyny byly pro žáky jasné. Pro seznámení s postupem práce většina vyučujících zvolila instruktáž. Během výuky byl ve všech hodinách patrný individuální přístup vyučujících zejména k méně zručným žákům. Při všech pracovních činnostech bylo dbáno na bezpečnost žáků, v závěru hodin na úklid pracoviště.

Ve všech hodinách plnili žáci zadané úkoly s velkým zájmem, byli motivováni informacemi o praktickém využití zhotovovaného výrobku. K zájmu o pracovní činnosti přispěli učitelé i průběžným a taktním, většinou pozitivním hodnocením.

Atmosféra během výuky byla pracovní, většina vyučujících měla u žáků přirozenou autoritu. Žáci měli prostor k vyjádření vlastního názoru i ke vzájemné komunikaci. Jedna učitelka vhodně zařadila v době, kdy žáci samostatně pracovali, poslech hudby, a tím navodila příjemnou atmosféru.

Vyučující hodnotili výkony žáků průběžně a objektivně, zaměřili se na dodržování pracovního postupu a přesnost práce. Na konci hodin, ve kterých byla zadaná práce žáky dokončena, byly zhotovené výrobky vyučujícími slovně zhodnoceny a následně klasifikovány. I když výstavka dokončených prací přímo vybízela ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení prací, nebyla ani jedním vyučujícím zařazena.

Průběh a výsledky vzdělávání v pracovním vyučování jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech ve zvláštní škole

Pouze dva z vyučujících přírodovědných předmětů nespĺňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se projevilo negativně jen v jedné hodině geometrie v oblasti plánování učiva.

Učivo probírané v hospitovaných hodinách většinou navazovalo na předcházející témata a bylo žákům předáváno věcně správně. Výuka probíhala hlavně frontálním způsobem, pouze ojedinele byla zařazena skupinová práce. Převažovalo zadávání individuálních úkolů. Hodiny byly členěny klasickým způsobem, někdy ale zcela chyběl vhodný motivační úvod, ne vždy byl ponechán dostatečný prostor k jejich řádnému ukončení, ke shrnutí učiva a k hodnocení práce žáků. Jejich průběžné hodnocení nemělo vždy pozitivně motivační charakter.

V hodinách fyziky, přírodopisu a přírodovědy učitelé velmi vhodně využili propojení teorie s praktickým uplatňováním učiva a zkušenostmi žáků i mezipředmětových vztahů. Přibližně v polovině hospitovaných hodin vyučující efektivně střídali činnosti a i když způsob výuky byl převážně frontální, hodiny měly pestrou náplň, vyučující žáky vhodně motivovali a využili mezipředmětových vztahů. Ostatní hospitované hodiny měly charakter opakování a procvičování probraného učiva. V průběhu výuky ne vždy byly respektovány individuální

vzdělávací potřeby žáků podle jejich aktuální úspěšnosti. Část vyučujících nevyužila možnosti žáky pozitivně motivovat dílčím úspěchem, naopak zájem žáků o výuku zdůrazňováním chyb spíše snižovala.

V psychohygieně výuky se vyskytovaly zásadní nedostatky, v žádné z hospitovaných hodin učitelé nevyužili relaxační chvílky k uvolnění a odreagování žáků. Pouze ojediněle měli žáci možnost se uvolnit při změně činnosti.

Vědomosti, dovednosti a návyky jsou vzhledem k míře postižení jednotlivých žáků převážně na odpovídající úrovni. Frekvence známek byla v žákovských knížkách v některých předmětech velmi nízká.

Žáci byli průběžně vedeni k dodržování základních mezilidských pravidel a v době inspekce se ve třídách nevyskytly větší kázeňské problémy. Ojedinělé negativní projevy žáků vyučující vhodně korigovali.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech jsou hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v pomocné škole

Hospitováno bylo u všech vyučujících pomocné školy, z nichž jedna zastupovala za dlouhodobě nepřítomnou třídní učitelku. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost jedné z učitelek zásadně nepříznivě ovlivnila kvalitu výuky z hlediska stanovení vzdělávacích cílů, organizace výuky i udržení kázně žáků. Dílčí nedostatky v plánování organizace výuky se vyskytly i v hodinách ostatních vyučujících.

Vzdělávací cíle většinou odpovídaly dosažené úrovni žáků a respektovaly kontinuitu vzdělávání. Pouze v jednom případě nebyly tyto principy dodrženy, což se negativně projevilo v metodických postupech a následně také v úrovni výsledků, které žáci dosahovali (úkol, který předpokládal dobré osvojení dovednosti předcházel jejímu počátečnímu nácviku).

Vyučovalo se v kmenových učebnách, pro sledovanou výuku povětšinou podnětných. Pomůcky, které má škola k dispozici, učitelky účelně využívaly, v jednom případě byla vhodně zařazena i didaktická technika.

Nejzávažnější nedostatky byly shledány v organizaci výuky. V jednom případě je zapříčinily, vzhledem k aktuálnímu stavu třídy, nepřiměřené vzdělávací cíle a ve druhém výše uvedené nevhodné stanovení kompetencí dvou asistentek učitelek. Tyto nedostatky se promítly do aktivity žáků a do účelného využití vyučovacího času. Většina žáků je totiž pro své zdravotní postižení schopna pracovat jen pod přímým vedením učitelek a na základě jednoduchých, dílčích pokynů. Samostatnou práci žáci zvládají jen po krátkou dobu. Z těchto důvodů a vzhledem k tomu, že ve třídách pomocné školy jsou žáci dvou nebo tří věkových skupin, pomoc asistentek učitelek při výchovné práci chyběla. I přes uvedené nedostatky se stanovené vzdělávací cíle většinou dařilo plnit. Učitelky až na jednu výjimku vedly žáky k dokončení zadaného úkolu.

Psychohygienické zásady byly většinou opomíjeny, žáci pracovali téměř výhradně v lavicích, pouze jedna učitelka zařadila práci i mimo ně. Relaxační chvílky nebyly ve vyučovacím procesu vůbec uplatňovány.

Minimální pozornost učitelky věnovaly i motivování žáků k učebním činnostem, které většinou zcela chybělo i v úvodu hodin. Průběžnou motivací bylo slovní pozitivní hodnocení výkonu žáků. Pouze jedna vyučující důsledně u žáků rozvíjela dovednost souvisle a výstižně se v rámci svých individuálních předpokladů vyjadřovat.

Žáci většinou dodržovali stanovená pravidla chování. Zásadní nedostatky byly zjištěny jen v jedné hodině, ve které se žáci hovořili vulgárně a docházelo mezi nimi i ke slovním a fyzickým potyčkám, na které vyučující nereagovala.

Průběh a výsledky vzdělávání v pomocné škole jsou hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v přípravné třídě

Vzdělávací proces v přípravné třídě zajišťují učitelka a asistentka učitelky. I přesto, že učitelka nemá pedagogické vzdělání a asistentka neabsolvovala kurz pedagogického minima, neměly tyto skutečnosti zásadní negativní vliv na kvalitu vzdělávacího procesu.

Dlouhodobé (tematické) plány vzdělávací práce sice nediferencují vzdělávací cíle s ohledem na rozdílný věk dětí zařazených v této třídě, při většině sledovaných činností ale byla jejich náročnost rozlišována. Stanovené cíle navazovaly na prožitky a vlastní zkušenosti dětí.

Vzdělávací proces probíhal v kmenové učebně a byl při něm většinou účelně využit aktivizující materiál (obrázky, dětské knihy, pracovní listy, výtvarný materiál). Pomůcky měla učitelka předem připravené. Výzdoba třídy je podnětná, náměty z prostředí, ze kterého děti pocházejí, se v ní ale nevyskytují.

Organizace činností je oblast, ve které bylo shledáno nejvíce nedostatků. Doba, která vyžadovala soustředěnou pozornost dětí, byla vzhledem k věkovým zvláštnostem a jejich individuálním předpokladům nepřiměřeně dlouhá, zejména ve vztahu k nejmladším dětem. V průběhu těchto činností chybělo zařazení aktivit na psychické uvolnění, děti rovněž během vzdělávacího procesu měly jen minimální možnost pohybové relaxace, pracovaly téměř po celou dobu u stolků. Jedinou pohybovou aktivitou byla změna pracovního místa u těchto stolků. Tempo vzdělávání odpovídalo věku a možnostem dětí. Při samostatných činnostech byl zřejmý individuální přístup učitelky k dětem a respektování jejich individuálních zvláštností. Pozitivně je třeba hodnotit rozdělení kompetencí mezi učitelkou a asistentkou, která se dětem v případě potřeby také individuálně věnovala a současně zajišťovala pomocné práce související s jejich sebeobslužnými činnostmi. Učitelka u dětí cíleně rozvíjela smysl pro dokončení započaté práce. Nedostatky byly shledány při pitném režimu, několik dětí používalo stejný hrnek, aniž byl mezi jednotlivými použitími umyt.

Při vzdělávacím procesu učitelka uplatňovala aktivizující motivaci, odvolávala se při ní na vlastní zkušenosti a zážitky dětí. Zájem dětí o činnosti vzbuzovalo i zmiňované účelné využívání pomůcek. Výkony dětí byly hodnoceny kladně, adresně, konkrétně a často s vyjádřením pozitivní perspektivy.

Rozvoj komunikativních dovedností sice prolínal celým vzdělávacím procesem, učitelka při něm ale často nerespektovala psychomotorické zvláštnosti dětí, neponechávala jim dostatečný čas pro formulování odpovědí a vyjádření vlastních myšlenek.

Míra akceptování pravidel chování mezi dětmi navzájem a dětí k dospělým odpovídala jejich věkovým předpokladům, učitelka důsledně dbala, aby byla tato pravidla dětmi dodržována.

Průběh a výsledky vzdělávání v přípravné třídě jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vzhledem k tomu že, pro speciální školy nejsou k dispozici standardizované testy, hodnotí škola výsledky vzdělávání klasickými metodami. Vyučující českého jazyka a matematiky zadávají žákům čtvrtletní kontrolní práce. Pro účely srovnávání dosažených výsledků v paralelních ročnících jsou kontrolní práce shodné, ze stejného důvodu je sjednocena i klasifikace. S výsledky prací jsou seznamováni jak rodiče, tak vedení školy. Zjištěné nedostatky vyučující využívají ke korekci svých dalších postupů.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti byla tematická inspekce *Přípravné třídy pro děti ze sociálním znevýhodněním*. Výsledky této inspekce budou uvedeny ve výroční zprávě České školní inspekce.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Zvláštní školy Mělník, Jaroslava Seiferta 179 vydaná Městem Mělník dne 21. června 2001 bez čj. (včetně dodatku č. 1 ze dne 9. dubna 2003 a dodatku č. 2 ze dne 4. listopadu 2003).
2. Rozhodnutí Školského úřadu Mělník čj. 28/2000 ze dne 16. června 2000, kterým se s účinností od 1. července 2000 mění zařazení Zvláštní školy Mělník, Jaroslava Seiferta 179 do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.
3. *Zvláštní škola Mělník Školní řád* ze dne 1. září 2004 bez čj.
4. *Organizační řád školy* bez data vydání a čj.
5. *Režim školy* bez data vydání a čj.
6. *Kontrolní činnost – školní rok 2004/2005*.
7. *Kontrolní a hospitační plán ředitelky školy školní rok 2004/2005*.
8. *Plán kontrolní činnosti ZŘ - školní rok 2004/2005*.
9. *Celoroční plán - školní rok 2004/2005*.
10. Časové tematické plány sledovaných předmětů vypracované učiteli pro školní rok 2004/2005.
11. Zápisy z jednání metodických orgánů za školní roky 2003/2004 a 2004/2005.
12. Hospitační záznamy ředitelky za školní roky 2003/2004 a 2004/2005.
13. Katalogové listy všech žáků zařazených ve škole ve školním roce 2004/2005.
14. Osobní dokumentace všech žáků se zdravotním postižením zařazených ve škole ve školním roce 2004/2005.
15. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků.
16. *Pracovní náplň vedoucího předmětové komise a metodického sdružení*, školní rok 2004/2005.
17. Plány práce metodických sdružení a předmětových komisí z českého jazyka a pracovního vyučování pro školní rok 2004/2005.
18. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005.
19. Třídní knihy všech tříd pro školní roky 2002/2003, 2003/2004 a 2004/2005.
20. Třídní výkazy všech tříd pro školní rok 2004/2005.
21. Dopisy rodičům oznamující udělená výchovná opatření za školní roky 2003/2004 a 2004/2005.
22. Plán výchovného poradce za školní rok 2004/2005.
23. Pověření do funkce výchovného poradce ze dne 2. září 2002.
24. *Výchovný poradce – náplň práce – rámcový návrh*, bez čj. a data vydání.
25. Zápisy z výchovné komise za školní roky 2003/2004 a 2004/2005.
26. *Minimální preventivní program školní rok 2004/2005*.
27. *Zpráva o realizovaných akcích za školní rok 2003/2004*.

28. Žákovské knížky žáků všech tříd za školní rok 2004/2005.
29. Čtvrtletní písemné práce z českého jazyka a matematiky za školní rok 2004/2005.
30. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2003/2004 a 2004/2005.
31. Protokol o kontrole čj. 023 135/00-1093.
32. Inspekční zpráva čj. 023 134/00-1093.

ZÁVĚR

Složení pedagogického sboru je méně příznivé z hlediska jeho věkové struktury, necelá polovina členů splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V organizování činnosti školy převažují pozitiva. Kontrolní systém je účinný zejména ve vztahu k vedení pedagogické dokumentace a dodržování učebních dokumentů, jeho nižší účinnost byla zjištěna vzhledem k opatřením přijímaným za účelem zkvalitňování průběhu výuky.

Materiálně-technické podmínky umožňují plnit realizované vzdělávací programy, vyučující je většinou účelně využívají.

Hlavní pozitiva průběhu výuky jsou zajišťování kontinuity vzdělávacího procesu, respektování individuálních předpokladů žáků pro vzdělávání a využívání mezipředmětových vztahů. Naopak malá pozornost je věnována kooperativním metodám a činnostnímu učení, motivování žáků k učebním činnostem a psychohygieně výuky.

Vývoj školy od poslední inspekce

Mírné zhoršení personálních podmínek je příčinou rovněž mírného zhoršení průběhu výuky v přírodovědných předmětech a v pomocné škole. Materiálně-technické vybavení školy má setrvale velmi dobrou úroveň.

Hodnoticí stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Kozáková	J. Kozáková v.r.
Členky týmu	PaedDr. Jarmila Rychlá	J. Rychlá v.r.
	Mgr. Jana Frojdová	J. Frojdová v.r.

Další zaměstnanci ČŠI xxx

V Kladně dne 23. prosince 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. leden 2005

Razítko

Ředitelka školy	
Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Miroslava Jalůvková	M. Jalůvková v.r

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, 272 63 Kladno, nám. 17. listopadu 2840. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel – Město Mělník	20. leden 2005	b3-1012/1093-05
KÚ Středočeského kraje	20. leden 2005	b3-1013/1093-05

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.